

Sefa Koyuncu

sefa.koyuncu@tg.com.tr

YAŞADIKÇA

Türk san'atının altın yılı

Batı cephesinde yeni bir şey yok! Batı, san'atta kendini tekrar ediyor. Doğu ve özellikle **Türk san'atı** ise yeniden şahlanıyor.

Türk ressamı, 2012'de altın yılını yaşadı. Üstelik millî dinamiklerimizden ilham alan yepyeni (soyut) eserlerle müzayedelerde rekor kırdılar.

2 milyar 780 bin liraya satılan, **Erol Akyavaş**'ın "Enelhak" isimli (hat) eseri, "**çağdaş Türk san'atı rekoru**" kırdı. **Nejad Melih Devrim**'in "Soyut" çalışması ise **Londra Sotheby's** müzayedesinde 2 milyon 100 bin liraya satıldı. Söz konusu eser de, yurt dışında bugüne kadar satılan en değerli **çağdaş Türk eseri rekoruna** imza attı.

Şimdi soru şu:

Bu büyük başarılar aynı zamanda neyi gösteriyor?

El cevap:

"**Çağdaş Türk resminde, yenilikçi muhâfazakâr san'at**" kriterini!

TÜRK'ÜN SAN'AT DEHÂSİ

-**Türklerin** san'at dehâsı gerçekten de dünyayı ihya edecek güçtedir.

Eski eserler uzmanı **Nurettin Rüştü Büngül** (1882-1951), bu konuda bakın, ne diyor:

"**Türkiye** en güzel ve mükemmel bir san'at yeri, **Türk**, en kabiliyetli san'at eridir. Dünyanın zevk-i selimine en uygun san'at eserleri **Türkiye**'de

yapılmıştır. En iyi eserler **Türk'ün fitri dehâsı** ve mâhir elinden çıkmıştır. Meselâ bir kutunun, bir tesbihin ve sair büyük ve küçük san'at eserlerinin mücevheratından, altınından tutunuz da ağaca, toprağa varana kadar her türlü maddeye hakim bir vaziyet almıştır. Bu maddelerden yüzlerce nevi eşya imal etmiştir ki bu çeşitlilik ve incelik, **Türklerle has marifetlerin** mahsulüdür. Oymacılık, çakmacılık, kakmalıcılık gibi şeylere esas teşkil eden san'atların çok sert maddelere tatbiki için ancak **Türk'ün kabiliyeti** lâzımdır. **Türk**, zümrüt ve yeşim gibi en sert maddeleri en iptidai aletlerle en uygun bir tarzda işlemiş ve ona istediği şekli verebilmiştir. **Türk'ün**; tunç, bakır, pirinç gibi maddelerden yapılmış eserleri **Avrupa**'ya numune olacak mahiyettedir. Çelkden, tabandan, ayna demirinden yaptığı bıçaklar, makaslar ve üzerine nakşettiği altın işlemeler insanı hayrette bırakır. **Türk**, bir çelik parçasını döve döve incelterek bıçak veya kılıç hâline getirir; ona öyle bir zağ verir ki, asırlarca bilemek zahmeti çekilmez. Bu nevi zağ ha'lâ **Avrupa**'ca meçhûldür. Halı, kilim, işleme gibi ince işlerde gösterdiği maharet akla durgunluk verir. Çiniler, minyatürler, katı'lar ve hatlardaki teferruat pek ince tekniği aksettirir. **Türk**, daha nice san'at dallarında da bütün milletleri geçmiştir." (Nurettin Rüştü Büngül, Eski Eserler Ansiklopedisi, 1. cilt, s. 12)

Bu, gerçekten de, "**Geçmiş zaman olur ki hayâli cihân değer**" dedirten muhteşem bir tablo. -Peki, sonra ne oldu?

GÜZEL SAN'ATLAR ŞAHLANIYOR

Rüştü Büngül, anlatmaya devam ediyor:

"Biraktığı numûnelerin yüzlerce nevi göz önüne alınırsa **Türklerin** san'at sahasında hârikalar ortaya koymaktaki kudretleri anlaşılır. Memleketimize gelen seyyâhlar, **Türk eserlerine** hayret ve takdir ile bakmaktan kendilerini alamazlar. Fakat bunların eskilerini görüp, yenilerini arasalar da bulamazlar. Çünkü, senelerden beri himâye görmeyen san'atkâr zümresi eserleriyle beraber göçüp gitmiştir. Bunların köşede bucakta kalanlarını mümkün olduğu kadar toparlayıp, şu güzel san'atları canlandırmalı, yeni bilgilerle teçhiz ederek meydana çıkarmalıyız..."

-Ne dersiniz?

Büngül'ün bu samimi temennisi galiba gerçek oluyor.

-**Türk soyut resminin** altın yılını yaşaması da, san'atta şahlanmanın ilk işareti!..

Makaleyi, yazarın sesinden dinlemek için QR kodunu okutun.